

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXXII. Quod nam Discrimen Legis & Euangelij male reprobet operum
neceßitatem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

da certò, qualiacunq; sint; non vt ex-aminanda.

3. Vt omnium rerum externarum vsus habeatur pro indifferenti, vt citra scrupulum eas vsurpes, aut omitas. Ecquæ Maior impietas, & Atheismus istâ Adiaphoriâ?

V. Quia occasione huius doctrinæ omne scelus impunè grassari cœpit, solutæque sunt conscientiæ. Vt ipse *Lutherus in Visit. Saxonica* fuerit coactus laudare ac prædicare opera bona. At in contrarium nitebantur sui Lutherani in Colloq. Altemburg. *Opera bona, aiunt, & noua obedientia, non ad regnum Christi, sed ad mundum pertinent. &c. Ad Satanam spectant Christiani cum operibus bonis* Ibid. Imo ad salutem incommodant, suntque perniciosæ. Sed prædicta singulatim discutiamus.

QVÆSTIO LXXII.

Quodnam DISCRIMEN LEGIS & Euangelij malè reprobet Operum necessitatem?

LUTHERANI perinde & CALVINIANI tria tradunt.

I. Euangelium non esse Legem nouam; sed Latum Nuncium de Christo. Ideoque Nec Christum fuisse Legislatorem: Et quæ in Euangelio aut in Epistolis sunt Præcepta, ea ad Veterem Legem, non ad Nouam pertine re: Quæ idcirco à Christo reperita fingunt, vt intelligeremus nos Christi egere gratia.

II. Euangelium esse gratuitum, habereq; Promissiones absque conditione Obedientiæ annexa: Legem verò isthanc habere conditionem.

III. Euangelium meras habere Consolationes: Legem terrores ac minas.

AUTOR. Tribus his tria opponimus quæ contineri in Euangelio docemus: 1. Leges propriè dictas: 2. Mi-

nas: 3. Promissiones conditionales. *Euangelium* verò capitur bifariam.

1. *Pro Doctrina* à Christo & Apostolis prædicata, & scripta. Sic capimus hic tum nos, tum Sectarij.

2. *Pro Gratia* Noui Testamenti, quæ dici solet Lex scripta in corde, Spiritus viuificans, Lex fidei. Sic differunt Lex vetus, & Euangelium; Illa docet quid faciendum; Hæc dat vires ad faciendum. Malè igitur Sectarij; quod illa requirat opera; hoc non. Iam singula doceamus.

I. Leges propriè dictæ pertinent ad Euangelium. 1. Quia de Euangelio dicitur *Isa. 2. De Sion exhibit lex*. Christus dicitur *Leu. 33. Iudex, Legifer, Dominus*. Et *Iere. 31. promittitur Lex noua*: Idque repetitur *Heb. 10. 2. Christus, Mat. 5. confirmat, explicat, perficit legem Moysis, vultque seruari*. Vide *Antichristum p. 4. q. 39.*

II. Minæ pertinent ad Euangelium. 1. Patet *Mat. 5. 22, 23, 25.*

INSTANT: Minæ in Euangelio pertinent ad Legem vet. Et legis promissiones pertinent ad Euangelium.

AT ita pars maxima sermonum Christi non forent Christi, sed Moysis; & Christus in Euangelio non prædicasset Euangelium. 2. Apostoli terroribus sunt vsi. *Röm. 1. Non erubescio Euangelium. &c. Reuelatur enim ira Dei de cælo super omnem impietatem. Act. 2. Petrus euangelizans perterrefecit cōpunctos corde, dicentes: Quid faciemus? Paulus Act. 24. disputante de iustitia, castitate, & iudicio, tremefactus Felix est. Iacob. 5. Agite nunc diuites, plorate ululantes in miseris, quæ aduenient vobis. Et Angelus. Apoc. 14. Euangelizat iudicium;*

cium; itemque in Symbolo.

III. PROMISSIONES Euangelicæ sunt Conditionatæ, si obediatur præceptis: non sunt absolutæ.

I. Mat. 5. *Nisi abundauerit iustitia vestra. &c.* Matth. 19. *Si vis ad vitam. &c.* Luc. 10. *Hoc fac: & viues.*

INSTANT. I. Lutherus ad Gal. 3. Caluius Inst. 3. c. 18. §. 9. Id ironice dictum à Christo, ad confidentem in operibus legis.

2. Idem in Antid. l. 6. c. 7. *Serua mandata: Va Catechumenis, si tam dura illis conditio imponitur! Quid enim aliud, quam æterna illis maledictio indicitur?*

3. Brentius hom. 1. in Dom. 13. post Trin. ait, *per serua mandata, indicatam ei viam ad damnationem fuisse.*

DICO I. Non est ironia; qui similiter conditionate alloquitur Apostolos, Ioan. 13. *Beati, si feceritis ea.* Ioan. 15. *Amici mei eritis, si feceritis quæ precipio. &c.*

2. Non eratis Scriba, Phariseus, aut legis peritus, cui illuderet; sed diues adolescens, Matth. 19. Mar. 10. & princeps, Luc. 18. Et Dominus, Mar. 10. *dilexit eum.*

3. Nec is tentans quærebat; sed serio discens.

4. Nec, si tentasset, Dominus dolum reddere dolo suevit.

II. Conditionatas esse Promissiones docent Apostoli: Rom. 8. *Si spiritu facta carnis mortificaueritis: viuetis &c.*

III. Propheta: Ezech. 18. *Si Impius auerterit se ab impietate sua: & fecerit iudicium & iustitiam, vita viuet.*

IV. Conditio fidei docet idem, ad salutem requisita, testibus Sectarijs: Mar. ult. *Qui crediderit, saluus erit.* Ecce conditionem. Igitur Euangelium dicitur Gratuita promissio, cum

etiam Conditio sit gratuita, id est, ex gratia Dei, dantis gratiam pro gratia, Ioan. 1. id est gratiam, & gloriam ex gratia donantis. *Plura in Antichristo.*

QVÆSTIO LXXIII.

Ecquod discrimen Legis & Euangelij rectè probet Operum necessitatem?

I. DISCRIMEN. Lex est doctrina inchoata, & occultatio Noui Test. Euangelium est Perfecta, & Reuelatio Veteris Test. Greg. hom. 6. in Ezech. ait, est Rota in rota. Vtrumque Test. tria continet, Mysteria credenda; Promissiones sperandas; Præcepta facienda. Vnde, ait S. Aug. in Enchir. tum ma doctrinæ cœlestis est Fides, Spes, Charitas: Hanc Moyses tradidit velatè, Christus reuelatè. 2. Cor. 3.

Atqui in tribus iisdem Nouum præstat Veteri Test. longè. Nam Mysteria fidei Vetus tradit obicure: Nouum manifestè. Promissa, Vetus figuratè, & temporalia: Nouum propriè, & æterna. Mandata Vetus ceremonialia, Iudicialia, Moralia continet: Nouum habet pro ceremonialibus innumeris Sacramenta pauca: pro Iudicialibus vnus gentis Iudææ tradit Traditiones, Legesque paucas omni toti vniuersales. Morales leges seruat cõmunes, vt perpetuas; verum, quas in Nouo Christus perduxit ad perfectum: quibus & Consilia adiecit. Ex quibus omnia S. Augustinus l. 1. de serm. Dom. in monte mirificam probat bonorum operam vtilitatem, in Euangelio commendatam.

II. Dis-